

hệ thống xử lý nước tại nhà máy chính công ty.

Tinh thần hợp tác mới này đã rõ ràng. Mùa xuân năm 1991, 700 nhà quản lý cấp cao khắp nơi trên thế giới đã tổ chức Hội nghị kỷ ghê toàn thế giới về quản lý môi trường lần thứ hai (gọi tắt là CEM) tại Rotterdam. Trong cuộc gặp này những nhà kỹ nghệ hàng đầu đã tự kết nối với khái niệm của sự phát triển bền vững được chấp nhận được (Còn gọi là phát triển bền vững), cân bằng các mục tiêu kinh tế, môi trường và xã hội. Hội nghị đã đề ra một sự ủy nhiệm rằng phải bảo vệ các nguyên thiên nhiên.

Sự tiếp cận toàn cầu này đối với sự quản trị xanh (green management - tức là quản trị có quan tâm đến môi trường) có một cách quyết định là không nói ngoa đầu, mà là thực tế. Celso Foelkel, giám đốc kỹ thuật môi sinh của công ty Riocell đã nói như vậy. Ông giải thích thêm: "Bây giờ một điều tiêu thụ ở châu Âu có thể lo lắng về độ ô nhiễm môi sinh ở Brazil. Họ đòi hỏi chúng ta không được làm ô nhiễm môi sinh sống mà họ chưa từng biết tới, và có thể suốt đời họ cũng không nhìn thấy nó. Đó là chủ nghĩa toàn cầu mới. Một người không chỉ quan tâm đến môi trường mà là mối lo ngại nhất của mình, nhưng còn quan tâm đến toàn thể địa cầu". Công ty Toshiba một trường hợp điển hình như thế. Công ty đã thiết lập một thời gian biểu nghiêm ngặt để loại trừ chất CFC và giảm dần việc phát thải CO₂. Toshiba nhấn mạnh rằng các chính sách nội bộ của công ty có thể áp dụng cho các công ty con (Subsidiaries) khắp thế giới, không kể đến quốc gia đó có hay không.

Một phần của các hoạt động tích cực này là kết quả cố gắng của nhiều nhà quản trị hành động với tư cách cá nhân. Ông Shiro Yoshimura của công ty Seiko nói: "Khi trưởng thành, thiên nhiên đã ở quanh tôi, ở nhà cũng như trên đường đến trường, tôi có thể dừng chân lại để nhìn các loài chim, chim chóc và cá - nhận thức sâu sắc rằng thiên nhiên là một phần của cuộc sống". Ông nói thêm: "Giả định rằng toàn bộ tuổi của địa cầu biểu hiện bằng một đồng hồ thì con người đã tồn tại chưa đầy hai giờ, nên văn minh loài người chỉ hơn một phút, và con người sống trong thời đại có ô nhiễm bị ô nhiễm chỉ trong một giây. Vậy thì có hợp logic không khi làm đảo lộn địa cầu chỉ trong một giây đó? Quả là vô lý cho vài thế hệ loài người làm hủy hoại địa cầu mãi mãi".

TRẦN NGỌC XUÂN

(Dịch theo *Newsweek*, 17.6.1991)

(*) The greening of management: một khái niệm mới về quản trị - điều hành và phát triển công ty, xí nghiệp có tính đến các yếu tố lợi cho môi sinh.

Tác giả: Malanie Menagh sống ở New York và đã viết sách ở Anh, Ai Nhĩ Lan, Tiệp Khắc & Ý.

HÃY CỨU LẤY MÔI TRƯỜNG TRƯỚC KHI QUÁ MUỘN

Ngày nay, môi trường đã trở thành những vấn đề quan trọng nhất của nhân loại. Nếu trước kia các cuộc thảo luận về môi trường thường tập trung ở các yếu tố có khả năng hủy hoại môi trường, những nguy hiểm lớn lao về môi trường mà con người đang và sẽ phải đối phó thì ngày nay, trọng tâm của vấn đề chính là một tổng thể các biện pháp giải quyết có hiệu quả, và điều quan trọng hơn hết là vấn đề tài chính để thực hiện các biện pháp nói trên (Hội nghị thượng đỉnh về trái đất họp ở Rio de Janeiro vào ngày 3.6.92 đã cho thấy rõ điều đó.)

Mặc dù đây là một vấn đề toàn cầu và biện pháp giải quyết đòi hỏi cũng phải có tính chất toàn cầu, sự chú ý về vấn đề này lại không có tính chất đồng đều giữa các quốc gia. Khác với các quốc gia công nghiệp phát triển cao, ở các quốc gia đang phát triển, vấn đề làm thế nào thoát ra khỏi sự nghèo khổ, bần cùng được quan tâm ưu tiên số một trong khi vấn đề bảo vệ môi trường chỉ được xem là thứ yếu. Ở châu Á, ngoài Nhật Bản ra, các con rồng, nhờ trình độ phát triển kinh tế cao, cũng đang bắt đầu lo lắng về việc bảo vệ môi trường của mình. Còn ở phần lớn các nước khác, bảo vệ môi trường có khi bị xem là một việc làm xa xỉ, hoặc chỉ được làm một cách chiếu lệ, hình thức, và do đó, vấn đề môi trường ở các nước này ngày càng trở nên tồi tệ hơn.

Tuy nhiên, dù trình độ phát triển kinh tế có khác nhau, hầu hết các quốc gia đều đồng ý về sự cần thiết phải áp dụng một số biện pháp nhất định để chặn đứng sự ô nhiễm môi trường và cạn kiệt nguồn tài nguyên thiên nhiên, cũng như kiểm soát việc sử dụng các hoá chất và các quá trình sản xuất công nghiệp có nguy cơ làm ô nhiễm môi trường.

Ngày nay, ngày càng có nhiều người và nhiều dân tộc ý thức được rằng tai họa sinh thái một khi đã xảy ra sẽ không hề biết ranh giới quốc gia là gì. Do đó, cùng hợp lực với nhau để chống lại mối đe dọa nguy hiểm này phải được xem là một nhiệm vụ quan trọng của tất cả mọi người, tất cả các quốc gia và các dân tộc.

Nếu trước kia những lời tiên đoán về trận Đại hồng thủy và về ngày tận thế thường bị xem là những kịch bản giàu trí tưởng tượng thì ngày nay đứng trên quan điểm sinh thái, khả năng hủy diệt nhân loại bắt nguồn từ sự hủy diệt môi trường là một điều hoàn toàn có thể xảy ra. Hiện tượng trái đất nóng dần lên do tác động của hiệu ứng nhà kính đã được nhiều nhà khoa học báo động từ lâu, thế nhưng trong thực tế, loài người không những không áp dụng các biện pháp giải quyết vấn đề một cách có hiệu quả, mà còn làm cho vấn đề trở nên trầm trọng hơn khi vẫn tiếp tục sử dụng ngày càng nhiều hơn các loại nhiên liệu có gốc khoáng và vẫn không ngừng phóng lên khí quyển các chất độc hại, như khí CO₂. Chỉ tính riêng ở Australia, sự "khủng hoảng nhà kính" (greenhouse crisis) đã trở nên rất trầm trọng khi mỗi năm quốc gia này thải lên khí quyển 11 tấn các chất khí CO₂, methane, chlorofluorocarbon tính trên mỗi đầu người! Đây là một tỉ lệ cao nhất thế giới.

Khi nhiệt độ trái đất nóng dần lên, nước biển cũng sẽ trở nên ấm hơn và sẽ làm cho các tảng băng ở Nam cực và Bắc Băng Dương tan chảy và điều này sẽ làm cho mực nước biển dâng lên cao hơn, tràn ngập bờ biển và các vùng đất khác. Hiểm họa Đại hồng thủy đã từng được đề cập trong Thánh Kinh không phải là không có cơ sở hiện thực. Các chuyên gia đã tính rằng trong thời gian từ 50 đến 100 năm, mực nước biển sẽ có nguy cơ dâng lên cao hơn nửa mét khi khối băng khổng lồ ở phía Tây Nam cực bị sụp đổ và tan chảy. Số lượng mưa sẽ tăng lên đến 20 % hoặc hơn thế nữa làm đảo lộn mùa màng, sinh hoạt. Nối tiếp lại, sự thay đổi khí hậu và môi trường là một điều không thể tránh khỏi và vấn đề quan trọng đối với loài người hiện nay là làm thế nào để hạ đến mức thấp nhất tỉ lệ thay đổi môi trường trong tương lai.

CHÁNH TRUNG

(*Far Eastern Economic Review*, 19-9-91)